

Interpelacja nr 1452

do ministra rozwoju w sprawie rynku usług hotelarskich

Zgłaszający: Marek Rutka, Hanna Gill-Piątek, Monika Falej, Katarzyna Kotula, Paweł Krutul, Robert Obaz

Data wpływu: 16-01-2020

Szanowna Pani Minister!

Obecne rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, z dnia 19 sierpnia 2004 r. wydane do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1553) jest w naszej ocenie archaiczne i nie uwzględnia konieczności zgłoszenia do ewidencji innych obiektów hotelarskich, czyli dziesiątek tysięcy hosteli, apartoteli, hoteli kapsułowych, apartamentów na wynajem, pokoi gościnnych, w których de facto są świadczone usługi hotelarskie.

Centra polskich miast zmieniają charakter – wyludniają się, ponieważ właściciele mieszkań i domów w sposób masowy przeznaczają je na świadczenie usług hotelarskich na bazie online travel agencies, np. Booking.com, AirBNB, Expedia Group itp. W rezultacie lokale mieszkalne zaczynają pełnić funkcję hoteli, hosteli czy mieszkań na krótkookresowy najem.

Zyski z wynajmu krótkoterminowego są wielokrotnie wyższe od tradycyjnych, długookresowych form wynajmu. Dlatego nieruchomości położone w centrach dużych miast tracą dotychczasowy charakter i zaczynają zamieniać się w nieruchomości użytkowe. Niestety ta faktyczna zmiana sposobu użytkowania mieszkań i apartamentów mieszkalnych w zdecydowanej większości przypadków nie ma umocowania formalnego. Hostele, apartamenty na krótki najem powstają w mieszkaniach, a nie – jak być powinno – w lokalach użytkowych. Dlatego niewielkie hostele czy apartamenty na krótkookresowy wynajem to de facto samowole budowlane.

Widocznym skutkiem tego zjawiska są niedogodności dla mieszkańców centrów miast, którzy muszą zmagać się często z głośnymi turystami, którzy wynajmują lokale na kilka dni w celach rozrywkowych. Jednak proceder nielegalnej zmiany sposobu użytkowania lokali stanowi znacznie większe zagrożenie. Zgodnie z obowiązującym Prawem budowlanym funkcja zbiorowego zakwaterowania (ZL 5) wymaga instalacji licznych zabezpieczeń – przeciwpożarowych, m.in. centralnego bezpośredniego powiadamiania straży pożarnej, instalacji czujników dymu, ściśle zdefiniowanej liczby gaśnic czy niepalnych koszy na śmieci, a także spełniania wymogów sanitarnych, takich jak jakość wody, normy czystości toalet i pomieszczeń kuchennych. Niestety, większość obiektów pełniących funkcję hosteli, małych hoteli czy apartamentów na krótki wynajem nie spełnia tych standardów. Z punktu widzenia prawa są one bowiem lokalami mieszkalnymi, które nie muszą spełniać wymagań przeznaczonych dla obiektów zbiorowego zakwaterowania.

Brak aktywności organów kontrolnych państwa: powiatowych komendantów Państwowej Straży Pożarnej i powiatowych inspektorów sanitarnych świadczy o słabości i nieefektywności państwa polskiego.

Czy na energiczne działania organów państwa trzeba będzie czekać do czasu tragedii, do której może dojść w nielegalnym hotelu, hotelu socjalnym lub apartamentach na krótkookresowy najem? Jak dramatyczne mogą być skutki tego typu zdarzeń, świadczy pożar hotelu socjalnego w Kamieniu Pomorskim (woj. zachodniopomorskie). 13 kwietnia 2009 r. zginęły tam 23 osoby, a 21 zostało rannych. Jak się okazało, ściany budynku z lat 60. i 70. były wypełnione materiałami łatwopalnymi, styropianem lub pianką poliuretanową. Można przypuszczać, że tysiące budynków mieszczących małe hostele czy apartamenty na wynajem zostało zbudowanych z równie niebezpiecznych materiałów.

Kolejnym aspektem, istotnym ze względu na interes państwa, jest nieodprowadzanie należnego podatku VAT od sprzedaży usług noclegowych poprzez agencje OTA, które działają poza rejestracją publiczną. Każda faktura 0% VAT z międzynarodowej agencji OTA na rzecz podmiotu prowadzącego usługi noclegowe, usługi hotelarskie w Polsce opatrzona

jest na podstawie art. 196 dyrektywy 2006/112/WE Rady Europy w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej klauzulą o konieczności odprowadzenia należnego podatku VAT w Polsce. Stąd też Skarb Państwa traci należny podatek VAT, ponieważ osoby fizyczne prowadzące inne obiekty hotelarskie, niebędące w publicznym rejestrze, najczęściej nie są przedsiębiorcami i – jeśli w ogóle – rozliczają podatek na podstawie najmu okazjonalnego.

Zwalczanie szarej strefy w sektorze usług turystycznych jest konieczne, dlatego apelujemy w imieniu przedsiębiorców i izb turystycznych o jak najszybsze rozpoczęcie prac międzyresortowych nad analizą i zmianą obowiązującego prawa. Konieczne wydaje się spełnienie postulatów samorządów o nadaniu ustawowych uprawnień kontrolnych także w stosunku do obiektów niebędących w rejestrze publicznym.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy Pani Minister zamierza przygotować rządowy projekt nowelizacji ustawy o usługach turystycznych? Jeśli tak, to kiedy rozpoczną się prace międzyresortowe?
2. Czy w związku z tysiącami ofert świadczenia usług hotelarskich przez obiekty niebędące w publicznych rejestrach Pani Minister wystąpi do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o stworzenie planu kontroli legalności świadczenia usług turystycznych na 2020 r.?
3. Czy Pani Minister zainicjuje akcję monitoringu hosteli, małych hoteli i apartamentów na wynajem przez instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo mieszkańców (Straż Pożarna, sanepid, nadzór budowlany)?
4. Czy w związku z nieodprowadzaniem należnego podatku VAT na rzecz Skarbu Państwa z transakcji na portalach OTA Pani Minister wystąpi do ministra finansów o przeprowadzenie kontroli przez Krajową Administrację Skarbową w podmiotach, które otrzymują przelewy z międzynarodowych agencji OTA, a nie są zarejestrowanymi płatnikami podatku VAT?

Z poważaniem

MINISTER
ROZWOJU

Data: 12 lutego 2020r.
Znak sprawy: DT-V.054.2.2020

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 1452 posłanek Hanny Gill-Piątek, Moniki Falej, Katarzyny Kotula, posłów Marka Rutka, Pawła Krutul, Roberta Obaz w sprawie rynku usług hotelarskich.

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z interpelacją nr 1452 posłanki Hanny Gill-Piątek, Moniki Falej, Katarzyny Kotula, posła Marka Rutka, Pawła Krutul, Roberta Obaz z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie „rynku usług hotelarskich”, Minister Rozwoju udziela następujących odpowiedzi:

1. Czy Pani Minister zamierza przygotować rządowy projekt nowelizacji ustawy o usługach turystycznych? Jeśli tak, to kiedy rozpoczną się prace międzyresortowe?

Nie jest planowana nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 238), dawniej ustawa o usługach turystycznych. Ww. ustawa o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych była już wielokrotnie nowelizowana. Jeżeli zmiany wprowadzane w ustawie miałyby być liczne albo miałyby naruszać konstrukcję lub spójność ustawy albo gdy ustawa była już poprzednio wielokrotnie nowelizowana, opracowuje się projekt nowej ustawy. W najbliższym czasie zostanie przygotowany nowy projekt ustawy określającej warunki świadczenia usług hotelarskich oraz usług pilotów wycieczek i przewodników turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z turystami o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Czy w związku w związku z tysiącami ofert o świadczeniu usług hotelarskich przez obiekty nie będące w publicznych rejestrach Pani Minister wystąpi do Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o stworzenie planu kontroli legalności świadczenia usług turystycznych na 2020 r.?

Ustawa o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych zawiera przepisy dotyczące możliwości kontroli obiektów hotelarskich, jak i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Organy: marszałek województwa, wójt (burmistrz, prezydent miasta) mają prawo kontrolować, w zakresie swojej właściwości miejscowej, przestrzeganie wymagań, określonych w art. 35, w stosunku do wszystkich obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Jeżeli obiekt, pozostający poza ewidencją organu dokonującego kontroli, nie spełnia wymagań przewidzianych dla rodzaju i kategorii, do których został zaszeregowany, lub minimalnych wymagań dla innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, organ kontrolujący zawiadamia organ prowadzący ewidencję obiektu. Należy wskazać, że marszałek województwa dokonuje z urzędu okresowych kontroli obiektów hotelarskich nie rzadziej niż co trzy lata. Ponadto pragniemy podkreślić, iż minister właściwy do spraw turystyki może dokonywać kontroli w zakresie spełniania przez obiekt hotelarski wymagań przewidzianych dla rodzaju i kategorii, do których został zaszeregowany. Dlatego też nie uznajemy za zasadne stworzenie planu kontroli legalności świadczenia usług hotelarskich na 2020 r. Takie plany kontroli sporządzają marszałkowie województw oraz komórka właściwa do spraw kontroli w Ministerstwie Rozwoju. Ponadto uprawnienia kontrolne w przedmiotowym obszarze posiadają również wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu. Jednocześnie chcemy poinformować o realizowanym przez ministerstwo we współpracy z Ministerstwem Cyfryzacji projekcie „Otwarte Dane Plus”, który jest kontynuacją i rozwinięciem działań programu Otwarte dane – dostęp, standard, edukacja (OD-DSE), który jest realizowany od czerwca 2017 r. Ogólnym celem tego projektu jest wzrost ilości i poprawa jakości otwartych danych publicznych oraz zwiększenie ich ponownego wykorzystywania.

Natomiast głównym celem projektu jest udostępnianie na stronie internetowej danych dotyczących skategoryzowanych przez poszczególnych marszałków województw obiektów hotelarskich oraz danych dotyczących innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, wpisanych do ewidencji w gminie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

3. Czy Pani Minister zainicjuje akcję monitoringu hosteli, małych hoteli i apartamentów na wynajem przez instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo mieszkańców (Straż Pożarna, Sanepid, Nadzór Budowlany)?

Poszczególne instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo, zgodnie ze swoją właściwością i uprawnieniami wynikającymi z przepisów, dokonują kontroli/monitoringu zgodnie z terminami przewidzianymi w przepisach. Ministerstwo Rozwoju w ramach realizacji ww. projektu dotyczącego Rejestrów w turystyce zapewni jednostkom samorządu terytorialnego (JST) możliwość zastosowania nowych narzędzi informatycznych w zakresie monitorowania całej bazy noclegowej w Polsce

4. Czy w związku z nieodprowadzaniem należnego podatku VAT na rzecz Skarbu Państwa z transakcji na portalach OTA, Pani Minister wystąpi do Ministra Finansów o przeprowadzenie kontroli przez Krajową Administrację Skarbową w podmiotach, które otrzymują przelewy z międzynarodowych agencji OTA, a nie są zarejestrowanymi płatnikami podatku VAT?

Pytanie dotyczące podatków VAT leży poza naszą właściwością. To Minister Finansów jest w tym zakresie wodzący. Nie mniej, niezależnie od powyższego Ministerstwo Rozwoju podjęło wspólne analizy z Ministerstwem Finansów w zakresie usprawnienia poboru podatków i jego uszczelnienia w przedmiotowym zakresie.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 238) oraz Dyrektywy 2006/112/WE Rady Europy w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

Z poważaniem
z up. Ministra
Andrzej Gut-Mostowy
Sekretarz Stanu

[podpisano elektronicznie]